Gemeente Bergen op Zoom

RVB25-0091

Voorlegger Raadsvoorstel

Onderwerp	:	Actualisatie Reglement van orde, Verordening op de beeldvormende vergadering en commissie, Verordening fractieondersteuning, fractieassistent en ambtelijke bijstand en Instructie griffier
Nummer voorstel	:	RVB25-0091
Datum voorstel	:	18-11-2025
Portefeuillehouder(s)	:	drs. M. Mulder MSc.
Contactpersoon	:	Drs. E.P.M. van der Meer
Afdeling	:	Griffie
Contactpersoon Email	:	L.vandermeer@bergenopzoom.nl
Contactpersoon Telefoon	:	0164-277385
Programmanummer en -naam	:	1. Besturen, Samenwerken en Veiligheid

---

Voorstel:

1. Het Reglement van orde voor vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad gemeente Bergen op Zoom 2026 vast te stellen
2. De Verordening op beeldvormende vergaderingen en de raadscommissies Bergen op Zoom 2026 vast te stellen.
3. De Verordening fractieondersteuning, fractieassistent en ambtelijke bijstand vast te stellen.
4. De Instructie griffier vast te stellen.
5. De aanbevelingen van de werkgroep doorontwikkeling vergadermodel over te nemen:
    a. Beeldvormende bijeenkomsten vaker buiten het Oude Stadhuis organiseren op een geschikte externe locatie.
    b. Voor majeure agendapunten via de agendacommissie wethouders voor de beeldvorming uit te nodigen, waarbij moet worden voorkomen dat er een politieke discussie plaatsvindt.
    c. Stimuleren dat wethouders zelf aangeven aanwezig te willen zijn bij de beeldvorming.
    d. De agenda van de beeldvorming zodanig in te richten dat duidelijk is welke onderwerpen tijdens de beeldvorming worden besproken.
    e. Bij de carrouselbijeenkomsten (jaarstukken, concernberichten, beleidskader en begroting) te starten met een plenair gedeelte waarin een toelichting op de stukken wordt gegeven.
    f. Eenpersoonsfracties waarvan het raadslid is benoemd tot voorzitter voor de commissies en beeldvorming kunnen een extra burgerlid aandragen.
    g. Burgerleden per bijgewoonde vergadering een vergoeding te verstrekken, dus ook voor beeldvorming en informatiebijeenkomsten. Werkbezoeken vallen hier niet onder.
    h. Op dit moment de deelname aan de beeldvorming en informatiebijeenkomsten (geen minimaal of maximaal aantal raads- en burgerleden) niet te wijzigen.
    i. Start na de verkiezingen een pilot met een spreektijd per fractie voor de gehele vergadering. De fractie kan dan per agendapunt naar eigen inzicht spreektijd gebruiken.

Gemeente Bergen op Zoom

RVB25-0091

Voorlegger Raadsvoorstel

Type voorstel:

☑ Kaderstellend
☐ Controlerend
☐ Rest

Zijn in het voorstel één of meer van de volgende aspecten van toepassing?

	Ja	Nee
Zijn doelen en/of effecten beschreven	☑	☐
Financiële consequenties	☑	☐
Gevolgen voor de schuldenlast	☐	☑
Inspraakverordening van toepassing	☐	☑

Communicatieparagraaf:

De voorgestelde actualisaties en aanbevelingen van het Reglement van orde, Verordening op de beeldvormende vergadering en commissie, Verordening fractieondersteuning, fractieassistent en ambtelijke bijstand zijn afgestemd met de werkgroep doorontwikkeling vergadermodel en het presidium. Vooraf zijn de raad- en burgerleden in de gelegenheid gesteld om suggesties voor aanpassingen aan te dragen. De instructie griffier is afgestemd met de werkgeverscommissie (bestaande uit drie raadsleden) en het presidium.

Samenvatting:

In het Reglement van orde heeft de raad vastgelegd op welke wijze de orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad is geregeld en in de Verordening op de beeldvormende vergaderingen en de raadscommissies regelt de raad op welke wijze zij de besluitvorming voor de raad voorbereidt. Het Reglement van orde en de Verordening zorgen onder andere voor een goede procesgang rondom de beeldvormende vergaderingen, commissievergaderingen en de raadsvergaderingen.

Mede naar aanleiding van de bevindingen van de werkgroep doorontwikkeling vergadermodel is een aantal artikelen gewijzigd en zijn er artikelen geactualiseerd en heeft de werkgroep aanbevelingen opgesteld.
Ook is de Verordening fractieondersteuning, fractieassistent en ambtelijke bijstand en de Instructie griffier geactualiseerd.

Bijlagen

Bijlage nr.	Omschrijving	Bijgevoegd/Ter inzage
1.	Reglement van orde voor vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad gemeente Bergen op Zoom 2026	bijgevoegd
2.	Verordening op de beeldvormende vergaderingen en de Raadscommissies 2026	bijgevoegd

3.	Verordening fractieondersteuning, fractieassistent en ambtelijke bijstand 2026	bijgevoegd
4.	Instructie griffier 2026	bijgevoegd
5.	Was-wordt tabel Reglement van orde voor vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad gemeente Bergen op Zoom 2026	bijgevoegd
6.	Was-wordt tabel Verordening op beeldvormende vergaderingen en de raadscommissies Bergen op Zoom	bijgevoegd
7.	Was-wordt tabel verordening fractieondersteuning, fractieassistent en ambtelijke bijstand	bijgevoegd
8.	Instructie griffier 2002	bijgevoegd

Gemeente Bergen op Zoom

RVB25-0091

Raadsvoorstel

Datum raadsvergadering	: 18-11-2025
Nummer	: RVB25-0091
Onderwerp	: Actualisatie Reglement van Orde, Verordening op de beeldvormende vergadering en commissie, Verordening fractieondersteuning, fractieassistent en ambtelijke bijstand en Instructie griffier

Aan de gemeenteraad,

Voorstel

1. Het Reglement van orde voor vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad gemeente Bergen op Zoom 2026 vast te stellen
2. De Verordening op beeldvormende vergaderingen en de raadscommissies Bergen op Zoom 2026 vast te stellen.
3. De Verordening fractieondersteuning, fractieassistent en ambtelijke bijstand vast te stellen.
4. De Instructie griffier vast te stellen.
5. De aanbevelingen van de werkgroep doorontwikkeling vergadermodel over te nemen.
   a. Beeldvormende bijeenkomsten vaker buiten het Oude Stadhuis organiseren op een geschikte externe locatie.
   b. Voor majeure agendapunten via de agendacommissie wethouders voor de beeldvorming uit te nodigen, waarbij moet worden voorkomen dat er een politieke discussie plaatsvindt.
   c. Stimuleren dat wethouders zelf aangeven aanwezig te willen zijn bij de beeldvorming.
   d. De agenda van de beeldvorming zodanig in te richten dat duidelijk is welke onderwerpen tijdens de beeldvorming worden besproken.
   e. Bij de carrouselbijeenkomsten (jaarstukken, concernberichten, beleidskader en begroting) te starten met een plenair gedeelte waarin een toelichting op de stukken wordt gegeven.
   f. Eenpersoonsfracties waarvan het raadslid is benoemd tot voorzitter voor de commissies en beeldvorming kunnen een extra burgerlid aandragen.
   g. Burgerleden per bijgewoonde vergadering een vergoeding te verstrekken, dus ook voor beeldvorming en informatiebijeenkomsten. Werkbezoeken vallen hier niet onder.
   h. Op dit moment de deelname aan de beeldvorming en informatiebijeenkomsten (geen minimaal of maximaal aantal raads- en burgerleden) niet te wijzigen.
   i. Start na de verkiezingen een pilot met een spreektijd per fractie voor de gehele vergadering. De fractie kan dan per agendapunt naar eigen inzicht spreektijd gebruiken.

Inleiding

De gemeenteraad heeft diverse verordeningen en reglementen vastgesteld die betrekking hebben op de werkzaamheden en het functioneren van de gemeenteraad. Met het oog op de verkiezingen in maart 2026 zijn de regelingen die betrekking hebben op het raadswerk kritisch tegen het licht gehouden.
Deze screening heeft geleid tot het voorstel om de volgende regelingen te actualiseren.

- Reglement van orde voor vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad gemeente Bergen op Zoom
- Verordening op beeldvormende vergaderingen en de raadscommissies Bergen op Zoom
- Reglement op de fractie-assistent 2008.
- Verordening ambtelijke bijstand en fractieondersteuning.
- Instructie griffier 2002

Uitwerking voorstel

De werkgroep doorontwikkeling vergadermodel heeft ten behoeve van deze actualisatie twee bijeenkomsten georganiseerd waar raads– en burgerleden aan konden geven wat zij graag veranderd zouden willen zien aan het vergadermodel volgens de systematiek: wat zou anders moeten en hoe zou je de ideale situatie willen bereiken.
Uit deze sessie zijn de volgende thema's naar voren gekomen:

1. Beeldvormende bijeenkomsten.
2. Burgerleden en deelname/staffel commissies
3. Spreektijden

De werkgroep komt met betrekking tot het Reglement van Orde en de Verordening op de beeldvormende vergaderingen en commissies (hierna Verordening) tot onderstaande aanbevelingen en aanpassingen. Deze worden aan de hand van de bovengenoemde thema's uiteengezet.

Beeldvormende bijeenkomsten

De gemeenteraad van Bergen op Zoom vergadert volgens het BOB-model: beeldvorming, oordeelsvorming en besluitvorming. Op basis van de huidige Verordening kunnen er beeldvormende vergaderingen en informatiebijeenkomsten worden georganiseerd.

De werkvorm van de beeldvorming en informatiebijeenkomsten is vormvrij en wordt door de agendacommissie bepaald aan de hand van het doel van de bespreking, bijvoorbeeld ronde tafelgesprekken of

informatieoverdracht. Tijdens de beeldvormende vergaderingen kan worden ingesproken, de vergaderingen zijn openbaar.

Aanbevelingen:
Binnen de huidige verordening is er voor een beeldvormende bijeenkomst al veel mogelijk. De werkgroep adviseert om de huidige opzet en inrichting niet te wijzigen en binnen de bestaande mogelijkheden in te zetten op de volgende punten:

- Beeldvormende bijeenkomsten vaker buiten het Oude Stadhuis organiseren op een geschikte externe locatie.
- Voor majeure agendapunten via de agendacommissie wethouders voor de beeldvorming uit te nodigen, waarbij moet worden voorkomen dat er een politieke discussie plaatsvindt.
- Stimuleren dat wethouders zelf aangeven aanwezig te willen zijn bij de beeldvorming.
- De agenda van de beeldvorming zodanig in te richten dat duidelijk is welke onderwerpen tijdens de beeldvorming worden besproken. Dit betreft de onderwerpen waarop wordt ingesproken, een presentatie wordt gegeven of onderwerpen waarvan door de raads- en burger vooraf is aangegeven dat zijn nog aanvullende vragen hebben of verduidelijking nodig hebben.
- Bij de carrouselbijeenkomsten (jaarstukken, concernberichten, beleidskader en begroting) te starten met een plenair gedeelte waarin een toelichting op de stukken wordt gegeven. Te bekijken op welke wijze fundamentele vragen en antwoorden met de raad gedeeld kunnen worden.

Burgerleden
Het Reglement van Orde verstaat onder een burgerlid:
niet-raadslid, door de raad aangewezen op voordracht van de in de raad vertegenwoordigde fractie waartoe hij behoort;

In de huidige verordening is het aantal burgerleden gekoppeld aan het aantal raadsleden (d.w.z. evenredig aan fractiegrootte). De werkgroep vergadermodel ziet geen aanleiding om het aantal burgerleden te wijzigen, met uitzondering van de eenpersoonsfracties. Om het voor deze fracties mogelijk te maken om een voorzitter aan te dragen beveelt de werkgroep het volgende aan:

Aanbeveling: eenpersoonsfracties waarvan het raadslid is benoemd tot voorzitter voor de commissies en beeldvorming kunnen een extra burgerlid aandragen.

In de werkgroep vergadermodel is erover gesproken om in het Reglement van Orde het vereiste op te nemen dat burgerleden op de kandidatenlijst moeten staan. De werkgroep adviseert om dit niet te doen, omdat hiermee de aanwas van nieuw potentieel gedurende de vierjarige periode wordt beperkt.

Samenstelling commissies
Artikel 5 van de huidige Verordening op de beeldvormende vergaderingen en raadscommissies regelt de samenstelling van de beeldvormende vergadering en commissies:
Voor de commissies is het volgende vastgelegd:

- fracties met 1 tot 3 raadszetels hebben maximaal 2 commissieleden
- fracties met 4 tot 5 zetels maximaal 3 commissieleden
- fracties met 6 of meer zetels hebben maximaal 4 commissieleden.

Tevens is bepaald dat de leden van de commissie zich kunnen laten vervangen door een ander raadslid of burgerlid van de fractie en dat per vergadering van een raadscommissie van iedere fractie maximaal twee burgerleden formeel mogen deelnemen aan de vergadering.

De werkgroep ziet geen aanleiding om de samenstelling van de commissie te wijzigen. Mogelijk geeft de uitslag van de verkiezingen in maart 2026 aanleiding om de samenstelling tegen het licht te houden, waarbij de fysieke inrichting van de raadszaal met 35 stoelen een randvoorwaarde is.

Vergoeding deelname aan beeldvormende bijeenkomsten en informatiebijeenkomsten
Burgerleden (niet raadsleden) hebben aanspraak op een financiële vergoeding voor deelname aan commissies. De vergoeding wordt betaald per bijgewoonde vergadering. Dit is vastgelegd in het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers.
Voor deelname aan een beeldvormende bijeenkomst wordt tot op heden geen vergoeding verstrekt.

Het instellen van raadscommissies is vastgelegd in de Gemeentewet (artikel 82). Volgens de wettekst bereiden raadscommissies besluitvorming van de raad voor en overleggen met het college of de burgemeester. Dit betekent dat elke vergaderstructuur die wordt ingesteld om zich bezig te houden met de voorbereiding van de besluitvorming door de raad, niet zijnde de raadsvergadering, een raadscommissie is. Het is daarbij niet van belang welke naam aan een vergaderstructuur wordt gegeven. Hieruit volgt dat het wettelijk kader van artikel 82 Gemeentewet niet alleen geldt voor vergaderstructuren waaraan in de praktijk de naam "raadscommissie" is gegeven, maar voor alle gremia waarin de besluitvorming van de raad wordt voorbereid[1].

[1] Circulaire ministerie van BZK- toelichting wettelijke bepaling over commissies in de Provinciewet en Gemeentewet

Dit geldt dus ook voor de beeldvormende vergaderingen en informatiebijeenkomsten en hieruit vloeit voort dat burgerleden voor het bijwonen van deze vergadering een vergoeding ontvangen.

Aanbeveling:
Op basis van bovenstaande doet de werkgroep vergadermodel de volgende aanbevelingen:

- Burgerleden per bijgewoonde vergadering een vergoeding te verstrekken, dus ook voor beeldvorming en informatiebijeenkomsten. Werkbezoeken vallen hier niet onder.
- Op dit moment de deelname aan de beeldvorming en informatiebijeenkomsten (geen minimaal of maximaal aantal raads- en burgerleden) niet te wijzigen. Mocht blijken het aantal burgerleden aan deze bijeenkomsten dusdanig toeneemt (en hiermee de kosten stijgen) dan wel er niet voldoende zitplaatsen in de raadzaal zijn, dan kan een andere samenstelling worden overwogen.

Spreektijden
De huidige inrichting van spreektijden is als volgt: De agendacommissie besluit bij het bepalen van de agenda hoeveel spreektijd er aan welk onderwerp wordt toegekend. De spreektijd is voor iedere fractie gelijk, ongeacht de grootte van de fractie. De spreektijd is naar eigen inzicht te verdelen over doorgaans twee termijnen. Gebruik is dat er één woordvoerder per fractie per onderwerp is. Voor agendapunten zoals moties, geagendeerde raadsinformatiebrieven en andere agenderingsverzoeken vanuit de raad wordt er in principe een spreektijd van 3 minuten totaal gehanteerd.

Om het debat te verlevendigen worden de volgende aanbevelingen gedaan:

- Start na de verkiezingen een pilot met een spreektijd per fractie voor de gehele vergadering. De fractie kan dan per agendapunt naar eigen inzicht spreektijd gebruiken.

Overige aanbevelingen
Naast bovenstaande aanbevelingen wordt voorgesteld om het Reglement van Orde en de Verordening op een aantal punten te wijzigen. In de "was- wordt" tabel treft u een compleet overzicht. De belangrijkste wijzigingen zijn:

Reglement van Orde:

- Artikel 3 Presidium: schrappen quorum en actualiseren werkwijze.
- Artikel 4 Agendacommissie: schrappen quorum en actualiseren werkwijze.
- Artikel 5 Seniorenconvent: schrappen. Het presidium vervult deze rol al. Het seniorenconvent is hiermee overbodig.
- Artikel 7 en 9: Instellen commissie geloofsbrieven voor de duur van de gehele raadsperiode.
- Artikel 8 Burgerleden: bepalingen van de Verordening overgeheveld naar het RvO.

- Daarnaast zijn diverse definities aangescherpt en werkwijzen geactualiseerd, zoals de procedure bij stemmen.

Verordening op de beeldvormende vergaderingen en commissies.

- Artikel 5: De gemeentewet bepaalt dat de provincie ontheffing kan verlenen voor de verboden handelingen zoals genoemd in artikel 15 eerste lid, aanhef en onder d Gemeentewet. Voor burgerleden geldt dit niet en voorgesteld wordt dat het presidium deze ontheffing voor burgerleden kan geven.
- Artikel 13: schrappen van quorum bij commissies.
- Daarnaast zijn diverse definities aangescherpt en werkwijzen geactualiseerd, zoals artikel 5 Voorzitter en artikel 20 Handhaving orde en schorsing.

Verordening fractieondersteuning, fractieassistent en ambtelijke bijstand

Het voorstel is om de huidige verordening en het reglement samen te voegen, zodat er één nieuwe verordening ontstaat.

De belangrijkste wijzigen zijn:

- Verhogen van de financiële bijdrage voor de fractieondersteuning, deze verhogen we op basis van reële indexatie over de afgelopen jaren. Er is nog niet eerder een inflatiecorrectie toegepast.
  De vaste bijdrage gaat van € 560,00 naar € 750,00 per fractie en het variabel deel gaat van € 150,00 naar € 200,00 per fractie.
- De bestedingsmogelijkheden van de bijdrage in artikel 3 is uitgebreider toegelicht.
- Nieuw is dat voorgesteld wordt om de jaarlijkse bijdrage te verstrekken, waarbij de situatie op 1 januari van het kalenderjaar bepalend is. Er is geen jaarlijkse verantwoording meer nodig. Fracties houden zelf de verantwoording bij. Verstrekking van de bijdrage is gebaseerd op basis van vertrouwen.
- Hiermee vervalt het jaarlijkse raadsbesluit waarbij de raad de bijdrage vaststelt.
  De ambtelijke bijstand in hoofdstuk 4 van de verordening is verduidelijkt ten opzichte van de huidige verordening. Het artikel dat gaat over het verzoek om informatie vervalt omdat het is opgenomen in het Reglement van orde, de artikelen die gaan over het verzoek om ambtelijke bijstand zijn tekstueel opgefrist.

Instructie griffier.

Op grond van de Gemeentewet moet de gemeenteraad in een instructie nadere regels over de taak en de bevoegdheden van de griffier vaststellen. De huidige instructie dateert uit 2002. Hierbij is de modelinstructie van de VNG als uitgenomen. De taak en bevoegdheden van de griffier zijn op een wat hoger abstractieniveau omschreven, zodat zoveel mogelijk recht wordt gegaan aan de praktijk bij alle griffies. De instructie griffier is afgestemd met de werkgeverscommissie (bestaande uit drie raadsleden) en het presidium.

Consequenties van het voorstel

Na inwerkingtreding van het Reglement, instructie en verordeningen gelden de regels zoals hierin opgenomen en zorgen onder meer voor een goede procesgang rondom en tijdens de raadsvergadering de beeldvormende vergaderingen en raadscommissies en andere werkzaamheden van de raad.

Duurzaamheid

Niet van toepassing.

Risico paragraaf

Geïdentificeerde risico's

Risico-onderdelen	NvT	Laag	Neutraal	Hoog
1. Realiseren maatschappelijke effecten	x			
2. Politiek-bestuurlijk en draagvlak		x		
3. Imago gemeente	x			
4. Algemene en externe omgeving	x			
5. Veiligheid	x			
6. Financiën	x			
7. Juridisch		x		
8. Planning	x			
9. Kwaliteit uitvoering	x			
10. Capaciteit organisatie en samenwerking partners	x			

Alternatieven

In het Reglement van Orde en de Verordeningen legt de raad de werkwijze, regels en procedures vast. Het staat de raad vrij om andere afspraken vast te leggen.

Een ontwerpbesluit bieden wij u hierbij ter vaststelling aan.

Het presidium van de raad van de gemeente Bergen op Zoom,

De griffier,

drs. E.P.M. van der Meer

De voorzitter,

drs. M. Mulder MSc.

Gemeente Bergen op Zoom

RVB25-0091

Raadsvoorstel

De raad van de gemeente Bergen op Zoom;
gezien het voorstel van het presidium, nr. RVB25-0091;
gelet op de artikelen 16, 82, 84 en 107 Gemeentewet;

BESLUIT:

1. Het Reglement van orde voor vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad gemeente Bergen op Zoom 2026 vast te stellen
2. De Verordening op beeldvormende vergaderingen en de raadscommissies Bergen op Zoom 2026 vast te stellen.
3. De Verordening fractieondersteuning, fractieassistent en ambtelijke bijstand vast te stellen.
4. De Instructie griffier vast te stellen.
5. De aanbevelingen van de werkgroep doorontwikkeling vergadermodel over te nemen:
    a. Beeldvormende bijeenkomsten vaker buiten het Oude Stadhuis organiseren op een geschikte externe locatie.
    b. Voor majeure agendapunten via de agendacommissie wethouders voor de beeldvorming uit te nodigen, waarbij moet worden voorkomen dat er een politieke discussie plaatsvindt.
    c. Stimuleren dat wethouders zelf aangeven aanwezig te willen zijn bij de beeldvorming.
    d. De agenda van de beeldvorming zodanig in te richten dat duidelijk is welke onderwerpen tijdens de beeldvorming worden besproken.
    e. Bij de carrouselbijeenkomsten (jaarstukken, concernberichten, beleidskader en begroting) te starten met een plenair gedeelte waarin een toelichting op de stukken wordt gegeven.
    f. Eenpersoonsfracties waarvan het raadslid is benoemd tot voorzitter voor de commissies en beeldvorming kunnen een extra burgerlid aandragen.
    g. Burgerleden per bijgewoonde vergadering een vergoeding te verstrekken, dus ook voor beeldvorming en informatiebijeenkomsten. Werkbezoeken vallen hier niet onder.
    h. Op dit moment de deelname aan de beeldvorming en informatiebijeenkomsten (geen minimaal of maximaal aantal raads- en burgerleden) niet te wijzigen.
    i. Start na de verkiezingen een pilot met een spreektijd per fractie voor de gehele vergadering. De fractie kan dan per agendapunt naar eigen inzicht spreektijd gebruiken.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 29 januari 2025.

De griffier,

drs. E.P.M. van der Meer

De voorzitter,

drs. M. Mulder MSc.